

NR. 1 MARTS 2026 38. ÅRGANG

Lev

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

KØBENHAVNS KOMMUNEKREDS

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

LEV Københavns Kommunekreds

BESTYRELSEN

Formand og landsbestyrelsesmedlem:
Steen Stavngaard
Betty Nansens Allé 33, 4. th., 2000 Frederiksberg
Tlf. 5066 6541 - E-mail: steen.stavngaard@gmail.com

Bestyrelsesmedlem, redaktør, kasserer og medlem af centerrådet:
Eva Gjøe, Højmosevej 10, 2400 København NV
Tlf. 2682 7933 - E-mail: eva.gjoe@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:
Gitte Svarre Larsen, Holmbladsvænge 1, 1. th.,
2300 København S
Tlf. 2074 2763 - E-mail: louisemalene@webspeed.dk

Bestyrelsesmedlem, webmaster og medlem af Handicaprådet:
Per Jonasson, Panumsvej 21, 2500 Valby
E-mail: per@valby.eu

Bestyrelsesmedlem:
Inge Rose Larsen, Søndergårds Allé 17, st. tv., 2760 Måløv
E-mail: ingeroselarsen@gmail.com

Bestyrelsesmedlem og redaktør:
Charlotte Pepke, Vibekegade 8, st. th.,
2100 København Ø - E-mail: cpep@city.dk

Bestyrelsesmedlem:
Gert Thomsen, Listedvej 72, 2.tv., 2770 Kastrup
E-mail: gertthomsen57@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:
Hanne Berner, Langkærvej 9B, 2720 Vanløse
E-mail: hanneberner9b@gmail.com

Udenfor bestyrelsen:
Revisor:
Jørn Jensen, Ole Borchs Vej 18, 2500 Valby
Tlf. 4091 9620 - E-mail: jnjdsse3@gmail.com

NR. 1 MARTS 2026 38. ÅRGANG

Lev - LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP
KØBENHAVNS KOMMUNEKREDS

INDHOLD

Lev Københavns Kommunekreds' bestyrelse 3

Lederen. Af Steen Stavngaard 7

Omsorg i omgivelserne – indretning af botilbud 11

Ny pårørendevejleder i Københavns Kommune 15

Nekrolog: Egon Pedersen 17

WEBINAR: Når jeg ikke er her mere 19

WEBINAR: Krop og seksualitet hos børn og unge med udviklingshandicap 21

Indmeldelseskupon 23

Udgivelsesplan

Her er der en oversigt over Lev Københavns udsendelser samt deadline for aflevering af stof.

Redaktøren skal have dit bidrag senest

Blad nr. 1 Udgives:	31. januar 2025 Marts
Blad nr. 2 Udgives:	29. april 2026 Maj
Blad nr. 3 Udgives:	21. august 2026 September
Blad nr. 4 Udgives:	23. oktober 2026 November

ANNONCESALG

Rosengrenen ApS
Tlf. 86 95 15 66
Kl. 8.30-12.00 og 12.30-15.00
Mail: info@rosengrenen.dk

– hvortil alle spørgsmål vedr. annoncer bedes rettet.

Sats og tryk: Intryk
Tlf. 70 21 10 00
www.intryk.dk

LEDER

Når denne leder skrives her i begyndelsen af februar måned, er det bare hundekoldt udenfor med masser af sne og is.

Det er samtidig min sidste leder som formand for Lev København. Jeg kom ind i bestyrelsen i 1999 og blev formand for Lev KK i 2002. Og siden da har jeg med nogle pauser været formand for foreningen i 14 år.

Når du læser dette blad, har vi afholdt generalforsamling på UiU. Udover undertegnede vil også Hanne Berner og Gert Thomsen forlade bestyrelsen ved valget den 26. februar 2026 (mere om det i næste blad). Så jeg vil selvfølgelig krydse fingre for, at der har været nogle medlemmer, der godt vil overtage de ledige poster. For der er stadigvæk rigtig meget at slås for.

1) Ved forrige års finanslov kom Wammen (S) til at nævne det specialiserede specialområde som et område, der nærmest tømte kassen for staten. At det i et demokrati er sådan, at de mennesker, der har det største behov, skal hjælpes mest, havde han lige et øjeblik glemt.
2) På boligområdet for vores målgruppe er det også smalhans. Ferier er afskaffet på de fleste bosteder, ture ud af huset er også de fleste steder noget, man gjorde i gamle dage (omkring 10-15 år siden). Det er i det hele taget svært at se, at vi i Danmark lever helt op til FN's Handicapkonvention, om at mennesker med et handicap skal kompenseres, så de kan leve et liv så tæt på det normale som overhovedet muligt!!

3) Handicapaktivisterne er i øjeblikket i gang med at indsamle materiale fra pårørende til beboere på bosteder, om hvordan den enkeltes økonomi varetages af bostedet. Dette er selvfølgelig på baggrund af, at man har kendskab til flere steder, hvor det fungerer dårligt

4) Pårørenderåd og centerråd blev i København indført i slutningen af 0'erne. Men heller ikke det fungerer lige godt alle steder.

5) Dagtilbud og fritidstilbud er under konstant beskydning, når næste års budget skal vedtages.

6) …

7) ….

Som I kan se, er der rigeligt at tage fat på for bestyrelsen i Lev København. Vi har siden indførsel af Handicaprådet i Rådhuset i København haft et medlem i dette, og i november blev Per Jonasson genvalgt for perioden 2026-2029. Det er et vigtigt sted at sidde sammen med andre DH-medlemmer (Danske Handicaporganisationer) .

Tillykke til Per og til København.

Vi har også været medlemmer af DH Københavns ledelse siden år 2000.

I de sidste 4 år, har jeg siddet som næstformand i et lille 3-personers ledelses-udvalg.

Vi har været repræsenteret i bestyrelserne for UiU, Idrætsskolen for mennesker med et udviklingshandicap, og i flere andre bestyrelser (jævnfør referatet af generalforsamlingen i næste blad).

Og så har Landsforeningen den 31. januar 2026 fået ny næstformand. Den tidligere næstformand kunne ikke få sit private arbejde til at gå sammen med posten som næstformand.

Line Natascha Larsen (Landsforeningen Downs Syndrom) blev valgt med overvældende flertal (der var to kandidater).

Og en anden orientering: Vores kredskonsulent Tanja Steilborg stoppede den 28. februar 2026.

Og så til allersidst: 1000 TAK for at have mødt så mange spændende mennesker i mit bestyrelsesarbejde gennem 27 år.

Steen Stavngaard

Omsorg i omgivelserne – indretning af botilbud

Indretningsdesigner Shiva Coley hjælper med at skabe mere hjemlige, funktionelle og omsorgsfulde fællesrum på bo- og dagtilbud for mennesker, der lever med særlige udfordringer.

I Københavns Kommunes Socialforvaltning har man fastansat indretningsdesigner Shiva Coley, som har specialiseret sig i indretning af bo- og dagtilbud. Hun arbejder med udgangspunkt i designfaglig teori, stor praktisk erfaring og særlig viden om socialpædagogik, socialpsykiatri og miljøterapi.

"*Forskning viser, at fysiske omgivelser kan påvirke mental sundhed og livskvalitet. Når rammerne understøtter ro, overskuelighed og hjemlighed, kan de være med til at skabe bedre forudsætninger for hverdagsliv, selvstændighed og personlig udvikling*," fortæller Shiva Coley.

Hjemlighed er et centralt begreb i Shivas arbejde. Ikke som noget ensartet eller standardiseret, men som en oplevelse af genkendelighed, omtanke og tryghed. Et hjem bør rumme både fællesskab og mulighed

Kystens spisestue - før.

for at trække sig tilbage. Sanseoplevelsen spiller også en vigtig rolle.

"*Jeg arbejder med indeklima, lys- og lydforhold og orientering for at skabe atmosfære og overskuelighed. Og så er det at invitere naturen indenfor et vigtigt element, når jeg indretter, da den bidrager til en følelse af ro og hjemlighed*," forklarer Shiva.

Inddragelse af dem der bruger rummet

Indretnings-initiativerne tager udgangspunkt i stedets eksisterende rammer, beboernes behov og velvære. Ofte handler det ikke om store ombygninger, men om mindre justeringer i lys, farver, materialer, møblering og rumopdeling. Disse elementer kan have stor betydning for, hvordan et rum opleves og bruges i hverdagen.

"*Det skal være et sted, hvor man kan finde ro, og hvor omgivelserne ikke skaber unødig uro. Et rum med færre forstyrrelser og det rette inventar kan gøre det lettere at finde balance, indgå i relationer og deltage i hverdagsaktiviteter*," pointerer Shiva.

En vigtig del af processen er dialog, borgerinddragelse og samarbejde med brugerne på botilbuddet. Beboere, medarbejdere, ledelse og – når det er relevant – pårørende inddrages for at sikre, at indretningen afspejler behov, ønsker, aktiviteter og hverdagsliv. Det nære samarbejde og deltagelse i hverdagen bidrager til større medejerskab hos brugerne af rummet og en større forståelse for de nye tiltag.

"*Indretning kan ikke løse alt – men når hjemlighed, faglighed og omtanke går hånd i hånd, kan de fysiske omgivelser blive en aktiv støtte i hverdagen – og et sted, hvor livet kan leves med større ro, værdighed og livskvalitet*," slutter Shiva Coley.

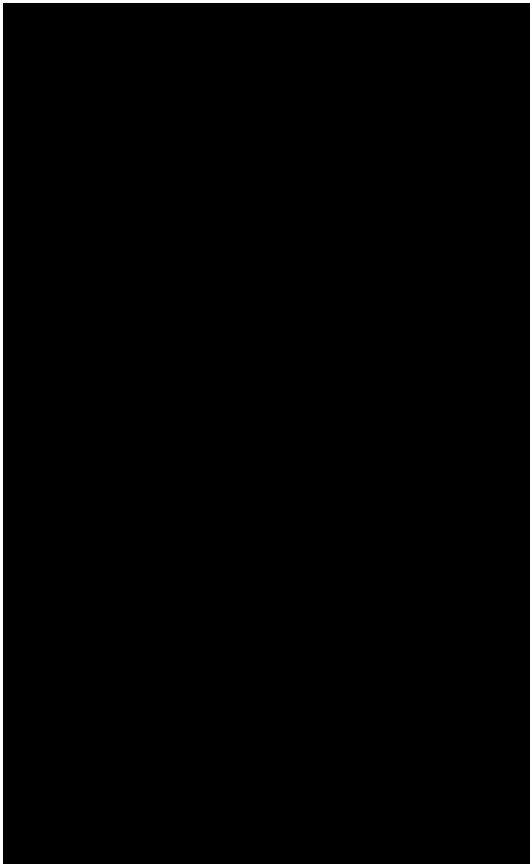
Har du spørgsmål til Shivas arbejde, kan du skrive på mail: clb@kk.dk

Kystens spisestue - efter.

Ny pårørendevejleder i Københavns Kommune

Københavns Kommune har ansat endnu en pårørendevejleder Tine Theiesgaard Ovesen i CMSB (Center for Midlertidige og Selvstændige boformer).

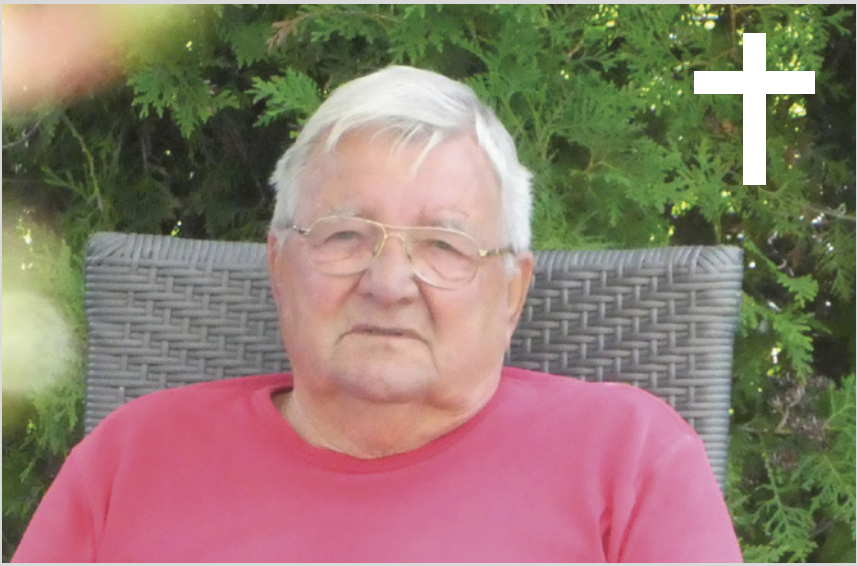

I Center for Midlertidige og Selvstændige Boformer er det ambitionen, at samarbejdet med pårørende er en integreret og naturlig del af den daglige praksis ude på tilbuddene. Det er min opgave at udvikle og etablere indsatser, der understøtter den ambition. Det gør jeg blandt andet ved at:

1. Udarbejde kommunikationsmateriale (online), der fx omhandler: Hvem er de pårørende? Kommunens ansvar og pligter; Dilemmaer i samarbejdet; Samtykke og deling af information.
2. Øget fokus på hvordan medarbejdere kan inddrage og samarbejde med pårørende ifm. borgerens overgang mellem boformer. Fx vha. indflytningsmaterialer og derudover vha. en særlig opmærksomhed på, at pårørende også kan være borgerens netværk i øvrigt, fx en nabo, ven eller en anden betydningsfuld relation.
3. Kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere fx i konkrete metoder, der understøtter det gode samarbejde.

Derudover øges fokus på et mere formaliseret samarbejde med andre aktører (partnerskaber). Både internt i socialforvaltningen, men også pårørende- og patientforeninger og interesseorganisationer, så medarbejdere på tilbud ved, hvor de kan henvise pårørende til, hvis der er behov, som løses bedre andre steder end i tilbuddet.

Pårørendevejleder
Tine Theiesgaard Ovesen
Centerteam CMSB
Islands Brygge 37, IB37, 3. sal, 368
2300 København S
Mobil 2337 7987

Egon Pedersen

døde i en alder af næsten 91 år

Vores mangeårige medlem af bestyrelsen i Lev København er desværre afgået ved døden.

Han blev siddende i bestyrelsen til han var langt op i 80'erne).

Egon var et sprudlende medlem af vores bestyrelse i omkring 20 år. Alle årene var han redaktør af vores medlemsblad sammen med Lasse Rydberg.

De satte begge to en ære i at sætte og lave spændende artikler til bladet. Ud over dette bidrog Egon med sin store erfaring på skole- og fritidsområdet med sin enorme viden.

Egon og Tove blev for godt 60 år siden forældre til Sussi, som boede hjemme hos sine forældre indtil 2014, hvor hun kom på bostedet Rentemestervej.

Egon fik lavet en pårørendestøttegruppe på sin datters dagtilbud, var aktiv på sin datters ungdomsskole, UiU, og sad mange år i bestyrelsen der.

Egon var også med i CAPTUMs pårørenderåd og var mangeårig formand for venskabsforeningen: Venner af Captum, som han var med til at oprette for godt 10 år siden.

ÆRET VÆRE EGONS MINDE!

Når jeg ikke er her mere

Mange forældre og pårørende til mennesker med udviklingshandicap bærer helt naturligt på bekymringer for fremtiden. Tanker om alderdom, død og det uundgåelige faktum, at man sandsynligvis kommer til at gå bort før sit barn, kan vække både sorg og utryghed. Spørgsmålene melder sig: Hvordan vil det gå? Hvem skal tage vare på mit barn, når jeg ikke er her mere?

På dette webinar sætter vi fokus på, hvordan man som pårørende kan forholde sig til disse svære tanker og bekymringer – og hvordan man bedst muligt kan forberede sig på den tid, hvor man ikke længere selv kan være der. Webinaret giver inspiration til, hvordan man kan skabe større tryghed for både sig selv og sit barn, og hvordan man kan finde ro i forhold til nogle af livets mest udfordrende overvejelser.

Efter oplægget vil der være mulighed for spørgsmål samt udveksling af erfaringer, gode råd og perspektiver deltagerne imellem.

Dato:
28. april 2026 kl. 19.30-21.00

Tilmeldingsfrist:
28. april 2026 kl. 12.00

Sted:
Online

Målgruppe:
Pårørende til mennesker med udviklingshandicap

Oplægsholder
Annette Due Madsen er uddannet lærer, psykolog og familieterapeut og ansat som chefkonsulent i Styrk Familierne. Annette er desuden selv mor til en ung mand med udviklingshandicap. I sit oplæg trækker hun både på sine personlige erfaringer og på sit mangeårige professionelle arbejde med forældre til børn og unge med særlige behov.

Annette er forfatter til bogen "Uden manual", som udkom sidste år, og som rummer personlige beretninger fra livet med et barn med udviklingshandicap – kombineret med psykologiske perspektiver og refleksioner.

Krop og seksualitet hos børn og unge med udviklingshandicap

På dette webinar skal det handle om forståelse af seksualitet hos børn og unge med udviklingshandicap.

Webinaret tager udgangspunkt i en bred forståelse af seksualitet som en naturlig del af menneskets liv. Seksualitet handler ikke kun om sex, men også om følelser, relationer, identitet, grænser og kropsbevidsthed – og udvikler sig hele livet gennem erfaringer og samspil med andre.

I løbet af dette webinar får du både teoretisk viden og praksisnære eksempler med fokus på, hvordan du som forælder eller pårørende, kan støtte dit barn med udviklingshandicap i en sund og tryg seksuel udvikling. Der vil være konkrete input til, hvordan små justeringer i hverdagen kan have stor betydning for trivsel i teenage- og voksenlivet.

Vi berører også de udfordringer, der ofte opstår i teenageperioden, og hvordan man kan arbejde med grænser, relationer og sociale kompetencer på en måde, der styrker barnets mulighed for at trives – både nu og på sigt.

Der vil være mulighed for at stille spørgsmål undervejs, som samles og besvares efter oplægget. Webinaret er henvendt til forældre og andre pårørende til børn og unge med udviklingshandicap.

Dato:
21. maj 2026 kl. 19:30-21:00

Tilmeldingsfrist:
21. maj 2026 kl. 12:00

Sted:
Online

Målgruppe:
Forældre og pårørende til børn og unge med udviklingshandicap

Oplægsholder
Trine Cervin har arbejdet på specialområdet siden 1999 og har bred erfaring fra boenheder, specialskoler, STU-forløb samt rådgivningsforløb med sent diagnosticerede. Hun har indgående kendskab til målgruppen både gennem sit pædagogiske og undervisningsdidaktiske arbejde og gennem lederroller.

Trine er forfatter til bogen "Autisme og seksualitet – hvordan?" og holder oplæg og kurser i hele landet for fagpersoner, pårørende og unge. Hun er uddannet bachelor og kandidat i pædagogik og pædagogisk psykologi samt seksualvejleder.

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

Meld dig ind
i Lev her:

Du kan også tilmelde dig på www.lev.dk

HUSK
PORTO

Medlemskontingent: sæt venligst X

☐ Enkeltmedlemskab 350 kr.
☐ Husstandsmedlemskab 700 kr.

Betal først, når girokortet modtages.

Undertegnede ønsker at blive medlem af **Lev København**

SKRIV VENLIGST MED BLOKBOGSTAVER:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ By: _____

Telefon: _____ E-mail: _____

Samlevers navn (husstandsmedlemskab): _____

Samlevers telefon: _____ E-mail: _____

Lev er en interesseorganisationen, der siden 1952 har arbejdet for at forbedre vilkårene for mennesker med udviklingshandicap.

Lev · Thistedgade 10, 1. tv. · 2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696 · Fax 3635 9697 · E-mail: Lev@lev.dk · www.lev.dk

Lev
Thistedgade 10, 1. tv.
2630 Taastrup